

(Naqqiut)**(Siunnersuut 13. februar 2016-imi ullulerneqarsimasoq taarserpaa, siunnersuuteqartoq allannguuteqarpoq)**

Inatsisartut suleriaasianni § 33 naapertorlugu matumuuna Inatsisartut aalajangernissaannik imaattumik siunnersuuteqarpunga:

Inatsisartut ukiakkut 2017-imi ataatsimiinneranni Naalackersuisut, aallarnisaasunut suliffeqanillu ingerlatsisunut, aningaaserivitsigut aqcutit naliginnaasut atorlugit attartorsinnaanngitsunut, annikittunik taarsigassarsisitsinermik ukiuni sisamani misiliinissaq anguniarlugu, Inatsisissamik saqqummiussiniamik peqquneqarnissaannik aalajangiiffigisassatut siunnersuut. Misiliinerup nalaani Aningaasanut Inatsimmi ukiut tamaasa siunertamut 500.000 kr.-nik immikkoortitsisoqartassaaq. Taarsigassarsiat killilimmik annertussuseqartassapput soorlu 20.000 kr.-iniit 100.000 kr.-inut. Inatsisissatut siunnersuummi ernialersukkanik taarseraanissamik periusissaq ilanngunneqassaaq, pisortat annaasaqarsinnaanerat killilersimaarusullugu. Tamatuma saniatigut Inatsisissatut siunnersuut misileraanerup naanerani nalilersuinissamik piumasaqaammik ilaqassaaq.

(Inatsisartunut ilaasortat, Múte B. Egede Inuit Ataqatigiit)

Tunngavilersuut

Ullumikkut inuussutissarsiortut namminersortut pisortanit assigiinngitsutigut taarsigassarsisinnaallutillu tapiiffigineqarsinnaapput. Aaqqissuussinerillu tamakku amerlanertigut suliffeqarfinnut akunnattumik angissusilinnut imaluunniit angisuunut aammalu inuussutissarsiutinut aalajangersimanerusunut naatsorsuussaasarpur, soorlu aalisarnermut nunalerinermullu.

Taamaammat minnerusunik aallarnisaaniartut taamaallaat aningaaserivinni attartorniarnissamut periarfissaqarput, isumassarsiatik allat peqatigalugit aningaasalersorusukkunikkit. Aningaaseriviit amerlanertigut aningaasaliissutissat ilaannik annertuumik peqareernissaq piumasaqaatigisarpaat, aamma illoqarfiit annerit avataanni suliniutinut attartortitsinissamut killilimmik piumassuseqartarput.

Tamanna assersuutigalugu takornarianik sullissisunut minnerusunut, nunaqarfinni illoqarfinnilu minnerusuni takornariannit ornigarneqartartuni aningaasaleerusukkaluartunut ajornartorsiutaasarpoo. Aamma tassaasinnaapput aallarnisaasut suliniutinik minnerusunik aallarnisaarusuttut, pilertortumik imminut akilersinnaalernavianngitsunut kisiannili sammisami aalajangersimasumi ilisimasaqarnerulernermik kinguneqartussanik taamaalillunilu inuussutissarsiornikkut annertuumik ingerlatsilernissamut tunngaviliisuusinnaallutik. Tassaasinnaapput inuussutissalerinermik suliniutit minnerusut, pinnerasaasiornerit imaluunniit qarasaasiatigut pinnguaatinik ineriartortitsineq. Minnerusunik ingerlatsisunut annikittunik taarsigassarsisitsisarneq aamma EU-mi sakkutut atorneqalersimasunut ilaavoq. Soorunami eqqarsaatigilluagaanngitsumik EU-mik ilaarsiinnarnissaq isumaginngilara, suliniutilli taamaattut isumassarsiorfigisinnaavagut.¹

Qularutigingillunnarpara aallarnisaaniarnermi nukittunerulernikkut aammalu suliniutit annikitsut piviusunngortinneqarsinnaanerannut periarfissat annertusineqarnerisigut sumiiffinni aningaasarsiornikkut pitsaasumik ineriartortoqalersinnaasoq. Isumassarsiat annikkaluarlutik suliffissanik

pilersitsiviusinnaapput. Isumassarsiat tamarmik attanneqarsinnaasumik piviusunngornaviangillat, kisianni tassa aallarnisaasunut atugassarititaasut taamaapput. Inuiaqatigiittut tamanna ilisimavarput aatsitassarsiorneq pineqaraangat. Nalunngilarpummi misissuinerit ilaminiinnangui piaaffissamik pilersitsinermik kinguneqartartut. Isumaqarpunga taamatut sapiisersinnaaneq aamma nunatsinni aallarnisaasunut atuutittariaqartoq.

Innuttaasut naalackersuinikkut sulialinniit nutaaliornermik, aningaasarsiornikkut annertusaanermik sapinngisamillu nunatta avataanut tuniniarneqarsinnaasunik tunisassiornissamik eqqarsaqqullugit kajumissaarutsigit, taava aallarnisaasunut atugassarititaasut pitsanngorsartariaqarpagut. Isumassarsiat annertoorsuunngorlutik ineritineqartartut amerlasuut mikisunnguamik aallartiffeqartarput, neriuppungalu siunissami isumassarsiarpasuarnik pitsaasunik takusassaqaalissasugut, suliffissanik pilersitsiviusunik nunattalu karsianut aningaasarsiutaasunik.

Nalunngilara Greenland Venture assersuutigalugu annertusanissamat taarsigassanik atukkiisartoq. Paasinninnera naapertorlugu Greenland Venture aatsaat aallarnissaasut suliniutaat inerillualeraangata akulerussinnaasarpoq, tamannalu ajunngilaq iluaqutaallunilu kisianni malunnarpoq suliunitinik annikitsunik ingerlatallit isumassarsiortartullu eqqarsaatersuutitik isumassarsiatillu piviusunngortissallugit periarfissinneqartariaqartut, nunatsinnut iluaqutaasussamik.

Nammineq isumaga naapertorlugu pisortani atorfillit tamatigut isumassarsianik attanneqarsinnaasut tapersorsorneqartariaqartutullu nalilersuinissamat tamatigut pikkorinnerpaajuneq ajorput. Taamaammatt isumaqarpunga qinnuteqaatinik nalilersuineri inunnik aallarnissaanermik misilittagalinnik akuutitsisoqartariaqartoq. Tamatumani najugaqarfisami pissutsinik aammalu nunani tamalaani pissutsinik ilisimasalinnik pissarsiortoqartariaqarpoq, tamatigoortumik nalilersuisinnaasoqqaqqullugu. Taamatut suliniartoqarnissaanik siunnersuutiga aallarnisaarusuttunut isumassarsiatsialannillu pilinnut sammimmat, pingaaruteqarpoq aaqqissuussinerup qaammarsaassutigineqarnissaa. Tamatumani kommunit suleqatissaqqissapput.

Naalackersuisunit isumalutigineqarsinnaavoq, inatsisissatut siunnersuummi allat soorlu namminersortut imaluunniit Greenland Venture, Naalackersuisunit pisinnaatinneqarlutik aaqqissuussinermik pineqartumik (taassumaluunniit ilaanik) ingerlatsisuusinnaanerannik ilanngusisoqassanersoq.

Pisortanut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassat

“Taarsiagassarsiat annikitsut” pillugit inatsisissamik siunnersuusiortoqartussaavoq, tamannalu ilimanarpoq tamanna ilinniagartuumit ukiumut suliffiusussap affaata missaa atorlugu suliarineqarsinnaassasoq, tamannalu 250.000,- missaannik akeqassasoq, nutserinerit tusarniaanerillu ilanngullugit.

Qinnuteqaatinik nalilersuineri atorfillit saniatigut siunnersortinik sulisitsisoqartassappat taakku aningaasarsiaqartitaanissaat naatsorsuutigisariaqarpoq. Tamanna aningaasartuutitut soorunami ilanngunneqassaaq. Massakut pissutsit naapertorlugit tamatuma qanoq annertutigisumik aningaasartuutaanissaa siulittoruminaappoq, tassami ukiumut qassinik qinnuteqartoqarumaarnersoq apeqqutaasussaassaaq. Ilimagineqarsinnaavorli ukiumut aningaasartuutit 100.000,- missaannissinnaasut.

“Taarsiagassarsiat annikitsut” pillugit aaqqissuussineq 2 mio.kr.-nik annikitsunik ingerlatsisunut taarsigassiisoqartarnissaanik aallaaveqassaaq. Siuliani nassuiaatigineqartutut aaqqissuussineq taarsigassarsisitsinikkut ingerlanneqassaaq, taamaammallu naatsorsuutigineqartariaqarpoq Nunatta Karsiata ukiut ingerlanerini aningaasat taarsigassarsiaritineqartut ilarpassui utertikkumaarai. Taamatut aaqqissuussineq annaasaqarfiusinnaassaaq, tassami taamaaliornikkut pisortat inuussutissarsiornikkut nutaaliornermik nutaamillu ineriartortitsinermik aqutissiuussillutik aningaasaliissapput. Taamatut sapiillisaarneq aningaasaliissutinik annaasaqarfiusinnaavoq.

Inatsisissamik siunnersuusiorneq AI 2016-imut aningaasaliiffik pingaarneq 64.01.01-imut oqaasertaliineq naapertorlugu Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut Niuernermullu Naalakkersuisoqarfimmit akisussaaffigineqartussaavoq. Ilimanarpoq aningaasartuutissat missigersuutigineqartut aningaasaliiffimmi pineqartumi aningaasaliissutaarersut atorlugit akissaqartinneqassanngitsoq, taamaammat siunnersuutip akuerineqarneratigut aningaasaleeqqittoqarnissaa pisariaqassaaq.

Aningaasaliissutissat siunertanit allanit aningaasaliiffigineqarsimasunit nuunneqartariaqassapput, taamaattumillu Inatsisartut siunnersuummik eqqartuinerminni aamma ilanngullugu eqqarsaatigisariaqassavaat siunertamut taamaattumut aningaasaliissutissatut siunnersuutigineqartut naapertuunnersut. Inatsisartut siunnersuut akueralugu aalajangissappata, aningaasartuutissat AIS2018-ip suliarineqarnerani ilanngunneqassanersut aamma isummerfigisariaqassavaat.

Namminersorluni inuussutissarsiuteqarnermut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassat

Pisortaniit taarsigassiissutigineqartunik annikittunik periarfissaqalerneq inuussutissarsiortunut pitsaasumik sunniuteqassasoq neriuutigineqarsinnaavoq aamma aallarnisaasunik amerlanernik aqutissiuussisoqarnissaa piffissallu ingerlanerani inuussutissarsiorneq annertunerusoq pilersinneqassasoq neriuarluni, sapinngisamik ullumikkut inuussutissarsiutigineqartunit assigiinngiaarnerusunik.

Innuttaasunut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassat

Innuttaasut isumassarsiatsialannik piviusunngortitserusuttut suli ataatsimik isumassarsiamik nalilersorneqarnissaanik misilinneqarnissaannillu periarfissinneqassapput.